

ÚVOD

Důvody a cíle hodnocení Zásad územního rozvoje JMK

Zásady územního rozvoje (ZÚR) jsou v územně plánovací praxi novým nástrojem územního plánování, který s platností od 1.1.2007 zavedl zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen stavební zákon), v platném znění. ZÚR nahrazují dřívější nástroj územního plánování, tj. územní plán velkého územního celku dle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Hlavní cíle a požadavky na řešení návrhu ZÚR Jihomoravského kraje (ZÚR JMK) jsou stanoveny v Zadání ZÚR JMK. Zadání ZÚR JMK bylo zpracováno Krajským úřadem Jihomoravského kraje, odborem územního plánování a stavebního řádu (pořizovatel územně plánovací dokumentace ZÚR JMK dle § 7 odstavce 1 písmene a) stavebního zákona), v souladu s ust. § 187 odstavce 4 stavebního zákona. Zadání ZÚR JMK bylo schváleno Zastupitelstvem Jihomoravského kraje dne 25.2.2010 na 12. zasedání Zastupitelstva Jihomoravského kraje usnesením č.698/10/Z 12 v souladu s § 187 ods. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Součástí Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje je dle § 36 stavebního zákona Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na udržitelný rozvoj území (VV ZÚR JMK URÚ), jehož součástí dle § 19 odstavce 2 stavebního zákona je mj. (část A v obsahu VV ZÚR JMK URÚ dle přílohy č. 5 k vyhlášce č. 500/2006 Sb.) **Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí (VV ZÚR JMK ŽP)**, s obsahem daným přílohou stavebního zákona.

Metodika hodnocení, obsah dokumentace

Hodnocení vlivů na životní prostředí je metodicky založeno na hodnocení celého obsahu ZÚR, v míře podrobnosti dané měřítkem tiskových výstupů výkresové části ZÚR JMK (měřítko 1:100 000). Grafická část Vyhodnocení vlivů ZÚR JMK na životní prostředí byla zpracována v měřítku 1:125 000.

Hodnocení vlivů na obyvatelstvo a složky ŽP ve všech případech vychází z identifikace potenciálních vlivů a z expertního odhadu jejich rozsahu a významnosti. Míra podrobnosti hodnocení včetně kvantifikace jejich rozsahu a významnosti odpovídá míře podrobnosti, v jaké je konkrétní jev (záměr/požadavek) v rámci ZÚR definován nebo vymezen.

Návrhové části ZÚR bez územního průmětu (priority ÚP, požadavky na využití území, kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území) jsou ve vztahu ke složkám životního prostředí posuzovány formou extrapolace předpokládaných vlivů. Návrhové části ZÚR s konkrétním územním průmětem ve výkresové části (koridory a plochy) jsou (s výjimkou vlivů na ovzduší) posuzovány především na základě své prostorové superpozice vůči průmětům environmentálních limitů zobrazitelných měřítku v ZÚR:

- obyvatelstvo – plochy zástavby, lázeňská území;
- voda – CHOPAV, ochranná pásma vodních zdrojů, svrchní útvary podzemních vod, vodní toky, vodní plochy, záplavová území, ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů;

- půda – třídy ochrany ZPF, plochy PUPFL;
- horninové prostředí – ložiska nerostných surovin, poddolovaná území, svahové deformace;
- příroda a krajina - zvláště chráněná území přírody, lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem, ÚSES (NR+R), přírodní parky a ostatní území se zvýšenou hodnotou krajinného rázu, Natura 2000;
- kulturní a historické hodnoty území - památkové zóny a rezervace, archeologické lokality.

Předmětem hodnocení jsou plochy a koridory dle PÚR ČR 2008, plochy a koridory nadmístního významu a územní rezervy. Hodnocení je vždy vymezený koridor či plocha daného záměru, technické řešení není v rámci hodnocení zohledněno s výjimkou jasně definovaných tunelových úseků a šířkového uspořádání záměrů v oblasti dopravní infrastruktury. Vlastní identifikace vlivů hodnocených záměrů na sledované složky životního prostředí byla provedena v pracovních mapách měřítko 1:100.000.

Způsob hodnocení:

- 2 potenciálně významný negativní vliv
- 1 potenciálně mírně negativní vliv
- 0 bez vlivu/zanedbatelný vliv
- +1 potenciálně pozitivní vliv
- +2 potenciálně významný pozitivní vliv
- ? vliv nelze vyhodnotit

- 2 – potenciálně významný negativní vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše může být potenciálně spojena s významným negativním vlivem na danou složku životního prostředí. V koridoru/ploše je identifikován některý ze sledovaných environmentálních limitů/charakteristik. Zjištění střetu však automaticky neznamená, že vždy dojde k negativnímu ovlivnění. Existuje poměrně vysoké riziko negativního ovlivnění limitu/charakteristiky, které je předmětem hodnocení. Vlivy záměru na danou složku životního prostředí musí být podrobně prověřeny v rámci zpracování navazující projektové dokumentace. Realizace záměru je možná za předpokladu dodržení navrhovaných opatření k vyloučení či minimalizaci vlivů.

-1 – potenciálně mírně negativní vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše může být potenciálně spojena s negativním vlivem na danou složku životního prostředí. V koridoru/ploše byl identifikován některý ze sledovaných environmentálních limitů/charakteristik či koridor/plocha jsou vymezeny v těsné blízkosti sledovaného limitu/charakteristiky. Zjištění střetu však automaticky neznamená, že vždy dojde k negativnímu ovlivnění. Existuje určité riziko negativního ovlivnění limitu/charakteristiky, které je předmětem hodnocení. Vlivy záměru na danou složku životního prostředí musí být podrobně prověřeny v rámci zpracování navazující projektové dokumentace. Realizace záměru je možná za předpokladu dodržení navrhovaných opatření k vyloučení či minimalizaci vlivů.

0 - bez vlivu/zanedbatelný vliv

V měřítku zpracování nebyl identifikován negativní vliv na danou složku životního prostředí, resp. na základě expertního odhadu zpracovatel nepředpokládá ovlivnění sledovaných environmentálních limitů/charakteristik.

+1 potenciálně pozitivní vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše pozitivně ovlivní danou složku životního prostředí/environmentální charakteristiky dotčeného území.

+2 potenciálně významný pozitivní vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše významně pozitivně ovlivní danou složku životního prostředí/environmentální charakteristiky dotčeného území.

? vliv nelze vyhodnotit

Vliv záměru nelze v měřítku hodnocení SEA stanovit.

Zjištěné vlivy na sledované složky životního prostředí jsou souhrnně prezentovány v hodnotících tabulkách. Hodnotící tabulky jsou uvedeny v příloze dokumentace. Pro každý z posuzovaných záměrů byla zpracována samostatná tabulka uvádějící hodnocení daného záměru (plochy/koridoru) ve vztahu ke sledovaným složkám životního prostředí. V každé z prezentovaných tabulek jsou uvedena navrhaná doporučení k omezení či vyloučení identifikovaných negativních vlivů a závěr hodnocení.

Návrh opatření SEA (opatření k vyloučení či omezení identifikovaných negativních vlivů) je uveden v kapitole 7 textové části SEA na základě zjištění a vyhodnocení potenciálních vlivů. Uvedená opatření jsou rozdělena dle jejich charakteru na:

- opatření „koncepční“ – tj. požadavky na výběr koncepčních variant, úpravy a doplnění priorit ÚP v rámci ZÚR,
- opatření „prostorová“ – požadavky na úpravy šířkového vymezení navržených koridorů v rámci ZÚR, příp. v rámci jejich upřesněného vymezení v ÚPD obcí s cílem minimalizace vlivů na potenciálně dotčené složky ŽP
- opatření „projektová“ – požadavky na řešení identifikovaných problémů v dalších fázích projektové přípravy záměrů včetně „projektové“ EIA.

Nejzávažnější zjištěné střety jsou dále komentovány v kapitole 5.9, v případě variantně navrhovaných záměrů v kapitole 6. U variantních návrhů je provedeno porovnání variant s doporučením varianty z hlediska vlivu na ŽP šetrnější, přijatelnější. Metoda hodnocení variantních záměrů je uvedena v kapitole 6.

Priority územního plánování navržené v ZÚR, kterými se bude řídit územně plánovací Jihomoravského kraje jsou hodnoceny verbálně ve vztahu k referenčním cílům v oblasti životního prostředí, které jsou formulovány v kapitole A.1.

Pro hodnocení rozvojových os, oblastí a specifických oblastí byl sestaven přehled environmentálních limitů, které se nacházejí ve vymezených rozvojových osách, rozvojových oblastech a specifických oblastech. Ve vztahu k těmto limitům, jejich rozsahu a četnosti v dotčeném území je hodnoceno vymezení zmíněných oblastí a os.

HODNOCENÍ KONCEPCE ZÚR VE VZTAHU K CÍLŮM OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘIJATÝM NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI

Pro účely hodnocení souladu koncepce ZÚR JMK s cíli strategických dokumentů byly vybrány relevantní dokumenty na národní a krajské úrovni. Hodnocení je zaměřeno na strategickou část koncepce, tj. na hodnocení vazeb priorit ZÚR JMK k cílům životního prostředí a možných dopadů na relevantní cíle v oblasti životního prostředí stanovené strategickými dokumenty. Byla provedena rešerše těchto cílů a stanovena jednotlivá témata ochrany životního prostředí a k nim formulovány odpovídající cíle. Tato sada tzv. referenčních cílů představuje rámec pro hodnocení vazeb priorit ZÚR JMK k tématům ochrany životního prostředí.

Dokumentace VV ZÚR JMK ŽP je prezentována textovou a grafickou částí.

Grafická část obsahuje:

- Výkres č. III.1: Vlivy na obyvatelstvo a na kulturní a historického hodnoty území (1:125.000)
- Výkres č. III.2: Vlivy na povrchové a podzemní vody (1:125 000)
- Výkres č. III.3.: Vlivy na ZPF a PUPFL (1:125 000)
- Výkres č. III.4: Vlivy na horninové prostředí (1:125 000)
- Výkres č. III.5: Vlivy na přírodu a krajinu (1:125 000)
- Výkres č. III.6: Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů (1:125.000)

Samostatnou přílohou je „Hodnocení vlivů na veřejné zdraví“ .

Průběh hodnocení

Hodnocení posuzuje vlivy ZÚR JMK na životní prostředí. Hodnocení bylo průběžně zpracováváno k jednotlivým etapám ZÚR JMK. V rámci společného jednání o 2. Návrhu ZÚR JMK byly projednány variantní záměry s dotčenými orgány, stanoviska k nim vypořádána a vybrány varianty. Ve smyslu § 37 a násl. stavebního zákona byl v březnu 2011 upraven 2. Návrh ZÚR JMK do invariantní podoby pro veřejné projednání.

Vyhodnocení vlivů ZÚR JMK na životní prostředí bylo upraveno tak, aby odpovídalo aktuální podobě koncepce ZÚR JMK, kromě kapitoly 6, která je doplněna o komentář k vybrané variantě záměru a ten je barevně odlišen. Z důvodu transparentnosti bylo v kapitole 6 a přílohách 2.1 a 2.2 ponecháno hodnocení všech variant.